

STANOVISKO

hlavného kontrolóra k návrhu viacročného rozpočtu obce Nemce na roky 2024 – 2025 a k návrhu rozpočtu obce na rok 2023

V zmysle § 18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov **predkladám odborné stanovisko** k návrhu rozpočtu Obce Nemce na rok 2023, a k návrhu viacročného rozpočtu na roky 2024 – 2025.

A. VÝCHODISKÁ SPRACOVANIA STANOVISKA :

Pri spracovaní stanoviska som vychádzala z posúdenia predloženého návrhu rozpočtu Obce Nemce na rok 2023 a viacročného rozpočtu na roky 2024 – 2025 z dvoch hľadísk :

1. Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu:

1. 1. Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi:

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade so zákonom č. **523/2004 Z. z.** o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zákona č. **583/2004 Z. z.** o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Návrh rozpočtu zohľadňuje aj ustanovenia zákonov, nariadení a zásad :

- č. **564/2004 Z. z.** o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zmien a doplnkov
- č. **369/1990 Zb.** o obecnom zriadení v znení zmien a doplnkov
- nariadenie vlády č. **668/2004 Z. z.** o rozdeľovaní a poukazovaní výnosu dane z príjmov územnej samosprávy
- č. **582/2004 Z. z.** o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení zmien a doplnkov, na základe ktorého v súlade s § 2 ods. 3 predmetného zákona bolo vydané VZN o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady
- č. **597/2003 Z. z.** o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení zmien a doplnkov
- **opatrenie MF SR č. MF/010175/2004 – 42** zo dňa 08.12.2004 v znení zmien a doplnkov, ktorým sa stanovuje druhová klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie
- Zásady hospodárenia s majetkom Obce Nemce a platnými VZN

1. 2. Dodržanie informačnej povinnosti zo strany Obce Nemce :

Návrh rozpočtu bol zverejnený na úradnej tabuli Obce Nemce dňa 16.11.2022 a na webovej stránke obce od 16.11.2022 v zákonom stanovenej lehote, t. j. viac ako 15 dní pred jeho schválením v OZ v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení zmien a doplnkov.

2. Metodická správnosť predloženého návrhu rozpočtu :

Návrh rozpočtu bol spracovaný podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatreniami MF SR č. MF/010175/2004 – 42, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie a ktorá je záväzná pri zostavovaní rozpočtov územnej samosprávy.

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade s Príručkou na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2023 – 2025 Číslo: MF/005055/2022-411 uverejnenou vo Finančnom spravodaji. Príručka na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na hore uvedené roky bola vydaná v súlade s § 14 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zmien a doplnkov.

B. VÝCHODISKÁ TVORBY NÁVRHU ROZPOČTU :

Návrh rozpočtu vychádza zo schválených východísk rozpočtu verejnej správy na roky 2023 – 2025 a z vývoja hospodárenia Obce Nemce v roku 2022 a v predchádzajúcich sledovaných rokoch.

C. TVORBA NÁVRHU VIACROČNÉHO ROZPOČTU :

Rozpočet obce na príslušný kalendárny rok:

- Je základným nástrojom finančného hospodárenia v rozpočtovom roku, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií obce, vyjadruje samostatnosť hospodárenia obce,
- Je súčasťou rozpočtu sektora verejnej správy, spolu so štátnym rozpočtom a rozpočtami iných subjektov verejnej správy,
- Je súčasťou viacročného rozpočtu obce, ktorý je strednodobým ekonomickým nástrojom finančnej politiky obce a sú v ňom vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov obce na tri rozpočtové roky. Je spracovaný podľa zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zmien a doplnkov v členení podľa § 9 ods. 1 citovaného zákona na :

a) rozpočet na príslušný rozpočtový rok 2023

b) rozpočet na rok nasledujúci po príslušnom rozpočtovom roku – rok 2024

c) rozpočet na rok nasledujúci po roku, na ktorý sa zostavuje rozpočet podľa písmena b) – rok 2025

Podľa § 9 ods. 2 - Súčasťou rozpočtu obce je aj schválený rozpočet obce na bežný rozpočtový rok 2022, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka 2022 a údaje o skutočnom plnení rozpočtu obce za predchádzajúce dva rozpočtové roky (2020,2021)

Príjmy a výdavky rozpočtov uvedených pod písmenom b) a písmenom c) **nie sú záväzné.**

Viacročný rozpočet na roky 2024 – 2025 je zostavený v rovnakom členení v akom sa zostavuje rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok.

Rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok je záväzný, rozpočty na nasledujúce dva roky nie sú záväzné, majú len orientačný charakter, ich ukazovatele sa spresňujú v ďalších rozpočtových rokoch. Viacročný rozpočet na roky 2023 – 2025 je v súlade s § 10 ods. 3 až 7 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zmien a doplnkov vnútorne členený na

- a) bežné príjmy a bežné výdavky
- b) kapitálové príjmy a výdavky
- c) finančné operácie.

Vo viacročnom rozpočte na roky 2023 – 2025 sú vyjadrené vzťahy:

- a) Štátu k rozpočtu obce ktorými sú:
  - podiely na daniach v správe štátu
  - dotácie na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy
  - ďalšie dotácie v súlade so zákonom o štátnom rozpočte
- b) obce k právnickým a fyzickým osobám – podnikateľom pôsobiacim na území obce, ako aj k obyvateľom žijúcim na tomto území vyplývajúce pre ne zo zákonov a z iných všeobecne záväzných nariadení obce, ako aj zo zmlúv
- c) obce k zriadeným rozpočtovým a príspevkovým organizáciám – školské zariadenie - materská škôlka
- d) obce k zriadeným právnickým osobám – obec Nemce nie je zriaďovateľom žiadnej právnickej osoby
- e) obce k rozpočtom iných obcí, ako aj finančné vzťahy k rozpočtu vyššieho územného celku, do ktorého územia obec patrí, ak plnia spoločné úlohy.

Návrh rozpočtu vychádza z plánovaných investičných úloh a z vývoja hospodárenia obce za predchádzajúce roky.

Rozpočet výdavkov je koncipovaný tak, aby prednostne zabezpečoval krytie všetkých záväzkov vyplývajúcich z povinností samosprávy.

D. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA NÁVRHU ROZPOČTU

Na schválenie je predložený návrh viacročného rozpočtu Obce Nemce na roky 2024 – 2025 a návrh rozpočtu na rok 2023.

Návrh rozpočtu obce na rok 2023 sa skladá z:

- bežný rozpočet, ktorý je zostavený ako prebytkový
- kapitálový rozpočet, ktorý je zostavený ako schodkový. Schodok kapitálového rozpočtu je krytý príjmami z bežného rozpočtu,
- Výdavky na finančné operácie sú zostavené ako schodkové, kryté príjmami z bežného rozpočtu.

Návrh rozpočtu v €

Rok		2020	2021	U 2022	OS 2022	2023	2024	2025
Bežné	Príjmy	447 576	440 013	472 868	486 158	507 100	530 234	574 860
	Výdavky	398 128	418 750	472 105	457 635	475 205	511 132	518 232
	Schodok/Prebytok	49 447	21 264	763	28 522	31 895	19 102	56 628
Kapi - tálové	Príjmy	11 264	177 448	23 065	23 065	0	0	0
	Výdavky	105 074	243 516	14 900	14 900	22 767	0	0
	Schodok/Prebytok	-93 810	-66 067	8 165	8 165	-22 767	0	0
Spolu	Príjmy	458 840	617 462	495 933	509 223	507 100	530 234	574 860
	Výdavky	503 203	662 265	487 005	472 535	497 972	511 132	518 232
	Schodok/Prebytok	-44 363	-44 804	8 928	36 687	9 128,0	19 102	56 628
Finančné operácie	Príjmy	78 895	59 456	0	0	0	0	0
	Výdavky	9 128	9 128	9 128	9 128	9 128	9 128	9 128
	Schodok/Prebytok	69 767	50 328	-9 128	-9 128	-9 128	-9 128	-9 128
Celkom	Príjmy	537 735	676 918	495 933	509 223	507 100	530 234	574 860
	Výdavky	512 331	671 394	496 133	481 663	507 100	520 260	527 360
	Schodok/Prebytok	25 404	5 524	-200	27 559	0	9 974	47 500

Ako z uvedeného prehľadu vyplýva, rozpočet obce pre rok 2023 je navrhnutý ako vyrovnaný. Rozpočty obce pre roky 2024 a 2025 sú navrhnuté ako prebytkové.

Podľa § 4 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách sa v rozpočte obce uplatňuje rozpočtová klasifikácia v súlade so zákonom č. 523/2004 Z. z., podľa ktorej sa jednotne určujú a triedia príjmy a výdavky rozpočtu vrátane ich vecného vymedzenia a finančné operácie s finančnými aktívami. Rozpočtovú klasifikáciu tvorí druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia, ekonomická klasifikácia a funkčná klasifikácia a je záväzná pri zostavovaní rozpočtov územnej samosprávy.

Predložený viacročný návrh rozpočtu je spracovaný podľa platnej rozpočtovej klasifikácie schválenej Opatrením MF SR č. MF/010175/204-42 z 8. 12. 2004 v z.n.p., ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej

klasifikácie a vyhlášky ŠÚ SR č. 195/2003 Z. z., ktorou sa vydáva štatistická klasifikácia výdavkov verejnej správy podľa funkcií – funkčná klasifikácia.

Rozpočet príjmov

Návrh viacročného rozpočtu príjmov tvoria bežné a kapitálové príjmy, ktoré majú z hľadiska ekonomickej klasifikácie nasledovnú štruktúru:

Klasifikácia	Návrh rozpočtu						
	2020	2021	U 2022	OS 2022	2023	2024	2025
Vlastné príjmy	414 473	415 981	454 828	460 506	496 083	519 217	563 843
<i>v tom: Daňové príjmy</i>	400 243	405 177	438 103	443 830	477 341	500 475	545 101
v tom: podielové dane	344 465	353 445	381 293	388 500	408 911	432 045	476 671
miestne dane	26 240	22 406	27 110	26 250	25 200	25 200	25 200
dane za tovary a služby	29 538	29 326	29 700	29 080	43 230	43 230	43 230
<i>Nedaňové príjmy</i>	14 230	10 804	16 725	16 676	18 742	18 742	18 742
v tom: príjmy z podnik. a vlastn. majetku	3 472	4 564	10 550	10 480	11 880	11 880	11 880
administr.a iné poplatky	8 158	5 129	5 420	4 901	5 047	5 047	5 047
úroky	7	0	10	10	10	10	10
iné nedaňové príjmy	2 593	1 111	745	1 285	1 805	1 805	1 805
Granty a transfery	33 103	13 385	8 139	13 715	2 117	2 117	2 117
Príjmy rozpočtu MŠ		10 648	9 900	11 937	8 900	8 900	8 900
Bežné príjmy spolu	447 576	440 013	472 868	486 158	507 100	530 234	574 860
Kapitálové príjmy	11 264	177 448	23 065	23 065	0	0	0
Kapitálové príjmy MŠ	0	0	0	0	0	0	0
Príjmové fin. operácie	78 419	58 779	0	0	0	0	0
Príjmové fin. operácie MŠ	477	677	0	0	0	0	0
Príjmy celkom	537 735	676 918	495 933	509 223	507 100	530 234	574 860

Najvýznamnejšou zložkou v návrhu rozpočtu príjmov predstavuje príjem zo štátneho rozpočtu – tzv. podielové dane.

Medzi možné riziká neplnenia rozpočtu obce na rok 2023 sú:

- výška podielovej dane z príjmov FO v príjmovej časti rozpočtu. Riziko neplnenia daní v príjmovej časti kvôli aktuálnej inflačnej situácii a neschopnosti štátu riešiť vzniknuté problémy. Pre rok 2023 sa v rozpočte plánuje 5 % nárast v príjme podielových daní ako v roku 2022, čo však môže byť otázne. Obec však vie operatívne upraviť rozpočet v roku 2023 podľa danej skutočnosti.
- výber dane z nehnuteľností, za komunálne odpady a drobné stavebné odpady
- naplnenie príjmovej časti rozpočtu v oblasti nájmov a ostatných.

Rozpočet výdavkov

Návrh viacročného rozpočtu výdavkov tvoria bežné a kapitálové výdavky, ktoré majú z hľadiska funkčnej klasifikácie nasledovnú štruktúru:

	Funkčná klasifikácia	Návrh rozpočtu						
		2020	2021	U 2022	OS 2022	2023	2024	2025
	Bežné výdavky:							
1	Všeobecné verejné služby	178 708	178 300	186 993	181 803	188 763	192 319	194 019
2	Civilná ochrana	174	155	178	173	188	188	188
3	Verejný poriadok a bezpečnosť	7 215	12 130	5 861	9 335	3 102	5 692	5 692
4	Ekonomická oblasť	9 289	17 766	31 285	30 524	13 815	25 525	25 625
5	Ochrana životného prostredia	45 401	57 484	59 455	58 782	61 145	63 965	66 235
6	Rozvoj obcí	18 407	12 649	13 324	11 480	16 710	16 070	17 270
7	Zdravotníctvo	5 678	5 967	340	290	390	400	400
8	Rekreácia a kultúra	40 207	42 095	71 669	68 381	77 211	90 753	92 583
9	Vzdelávanie	1 006	957	300	200	101	250	250
10	Sociálne zabezpečenie	7 082	2 955	1 170	894	2 150	4 340	4 340
	Bežné výdavky spolu	313 167	330 459	370 575	361 863	363 575	399 502	406 602
	Bežné výdavky MŠ	84 962	88 291	101 530	95 773	111 630	111 630	111 630
	Kapitálové výdavky:							
3	Verejný poriadok a bezpečnosť	73 023	19 891	0	0	0	0	0
4	Ekonomická oblasť	18 808	11 794	0	0	0	0	0
5	Ochrana životného prostredia	0	0	0	0	0	0	0
6	Rozvoj obcí	3 496	0	0	0	10 000	0	0
8	Rekreácia a kultúra	6 498	211 831	14 900	14 900	12 767	0	0
9	Vzdelávanie	0	0	0	0	0	0	0
	Kapitálové výdavky spolu	101 824	243 516	14 900	14 900	22 767	0	0
	Kapitálové výdavky MŠ	3 250	0	0	0	0	0	0
	Výdavkové fin. operácie:							
1	Všeobecné verejné služby	9 128	9 128	9 128	9 128	9 128	9 128	9 128
	Výdavkové finančné operácie	9 128	9 128	9 128	9 128	9 128	9 128	9 128
	Výdavky celkom	424 119	583 102	394 603	385 891	395 470	408 630	415 730
	Výdavky celkom vrátane MŠ	512 331	671 394	496 133	481 663	507 100	520 260	527 360

Na základe predpokladaných zdrojov v príjmovej časti bežného rozpočtu bol zostavený návrh rozpočtu výdavkov.

Navrhovaný rozpočet bežných výdavkov je zostavený tak, aby zabezpečil financovanie výkonu samosprávnych pôsobností obce, úhradu záväzkov, financovanie nákladov preneseného výkonu štátnej správy, financovanie výdavkov spojených so správou a údržbou majetku.

Záver

Návrh viacročného rozpočtu obce na roky 2024 – 2025 a návrh rozpočtu obce na rok 2023 je spracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi - zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Návrh rozpočtu zohľadňuje aj ustanovenia zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov, zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov a ostatné súvisiace právne normy.

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade so všeobecne záväznými nariadeniami a internými predpismi obce.

Návrh rozpočtu bol verejne sprístupnený v obci spôsobom obvyklým v zákonom stanovenej lehote, t.j. najmenej 15 dní pred jeho schválením v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

ZÁVER

V súlade s vyššie uvedenými skutočnosťami odporúčam obecnému zastupiteľstvu predložený návrh rozpočtu obce Nemce na rok 2023 schváliť a rozpočet na roky 2024 a 2025 vziať na vedomie.

Vypracovala: Ing. Katarína Malachovská, hlavná kontrolórka obce
V Banskej Bystrici, 28.11.2022